

social og
indenrigsministeriet

Velfærdspolitisk Analyse

Anbringelser uden samtykke

Ved udgangen af 2017 var omkring 2.500 børn og unge anbragt uden for hjemmet uden samtykke fra forældrene, eller den unge over 15 år. Det svarer til ca. 23 pct. af alle anbragte børn og unge. I 2007 var det tilsvarende andel omkring 10 pct. Fra 2007 til 2017 er der således sket en fordobling i andelen af anbragte uden samtykke. Denne analyse ser nærmere på anbringelser uden samtykke for at give et indblik i, hvad der kendetegner de børn og unge, som er anbragt uden samtykke, samt kommunale forskelle i hvor ofte børn og unge anbringes uden samtykke. Analysen er baseret på registerdata fra Danmarks Statistik og udkommer i forbindelse med Ankestyrelsens rapport "Anbringelse uden samtykke – kommunernes praksis og perspektiver på stigningen".

Analysen viser, at der er betydelige kommunale forskelle i, hvor ofte kommunerne anbringer børn og unge uden forældremyndighedens samtykke. I kommuner med færrest anbringelser uden samtykke er under 10 pct. af alle anbragte børn og unge anbragt uden samtykke, mens over 25 pct. af alle anbragte børn og unge er anbragt uden samtykke i kommuner med flest anbringelser uden samtykke.

Næsten alle kommuner har oplevet en betydelig stigning i andelen af børn og unge, som er anbragt uden samtykke siden 2007. Over halvdelen af de danske kommuner har oplevet en stigning på over 10 pct.-point, og kun fem kommuner har oplevet et egentligt fald i andelen, som er anbragt uden samtykke.

Analysen viser også, at der er en tydelig sammenhæng mellem barnet eller den unges alder på anbringelsestidspunktet og sandsynligheden for, at anbringelsen sker uden forældremyndighedens samtykke. Omkring 1/3 af de børn som får iværksat en anbringelse uden for hjemmet i alderen 0-4 år, anbringes uden samtykke, mens eksempelvis 3-6 pct. af unge, som anbringes i alderen 13-17 år, anbringes uden samtykke. For stort set alle aldersgrupper er der imidlertid sket en stigning i andelen, som anbringes uden samtykke.

Sammenhængen med alder betyder, at en større andel er anbragt uden samtykke i plejefamilier end på døgninstitutioner og opholdssteder mv, idet små og yngre børn ofte anbringes i plejefamilier, mens de ældste børn primært anbringes på døgninstitutioner og opholdssteder mv. Eksempelvis var omkring 25 pct. i 2017 anbragt uden samtykke i plejefamilier, mens ca. 17 pct. var anbragt uden samtykke på døgninstitutioner og opholdssteder mv.

Anbringelser uden for hjemmet

Når et barn eller en ung har behov for særlig støtte, skal kommunen undersøge forholdene nærmere og iværksætte en eller flere relevante foranstaltninger, der bedst muligt varetager barnets tarv. I mange tilfælde er en forebyggende indsats tilstrækkelig, fx familierettet støtte og rådgivning til forældrene eller en fast kontaktperson. For nogle børn og unge kan en anbringelse uden for hjemmet imidlertid være nødvendig, eksempelvis i en plejefamilie, på en døgninstitution eller på et socialpædagogisk opholdssted.

Vurderes det, at en anbringelse er den bedste løsning for barnet eller den unge, skal kommunen forsøge at hente samtykke fra forældremyndigheden¹ og den unge, der er fyldt 15 år. Gives der samtykke, betragtes anbringelsen som frivillig. I tilfælde hvor kommunen forgæves forsøger at hente samtykke, kan børn og unge-udvalget i kommunen beslutte, at anbringe barnet uden samtykke, hvis der er åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af utilstrækkelig omsorg, behandling, overgreb, eller svære sociale vanskeligheder mv. Se boks 1 for uddybning.

Boks 1

Anbringelse uden samtykke efter § 58 i serviceloven

Når børn og unge anbringes uden for hjemmet, kan det ske både med og uden samtykke. For at en anbringelse betragtes som frivillig, skal forældremyndighedens indehaver give samtykke til at barnet eller den unge anbringes uden for hjemmet, og hvis der er tale om en ung over 15 år, skal den unge også give sit samtykke.

Anbringelse uden samtykke (serviceloven § 58, stk. 1)

Børn og unge-udvalget træffer afgørelse om, at et barn eller en ung skal anbringes uden for hjemmet uden samtykke, hvis der er åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade pga. 1) utilstrækkelig omsorg eller behandling 2) overgreb som barnet eller den unge har været udsat for, 3) misbrugsproblemer, kriminell adfærd eller andre svære sociale vanskeligheder hos barnet eller den unge, eller 4) andre adfærdsmæssige tilpasningsproblemer hos barnet eller den unge.

Anbringelse uden samtykke på trods af informeret samtykke (serviceloven § 58, stk. 2)

Når hensynet til barnet eller den unge på afgørende måde taler for det, kan børn- og unge-udvalget beslutte at iværksætte en anbringelse uden samtykke, selvom forældremyndighedsindehaver og den unge over 15 år giver samtykke til anbringelsen. Iværksættelse af en anbringelse uden samtykke til trods for samtykke, kan eksempelvis være nødvendig i tilfælde, hvor det frygtes, at forældremyndighedsindehaveren vil kræve barnet eller den unge hjemgivet umiddelbart efter anbringelsen har fundet sted, i modstrid med barnets behov. Et afgørende hensyn til barnet eller den unge kan være, at barnet eller den unge har særlig behov for med sikkerhed at vide, hvor han eller hun skal bo.

¹ Forældremyndighedsindehaveren kan være andre end barnets forældre. I rapporten bruges dog betegnelsen forældre af hensyn til formidlingen.

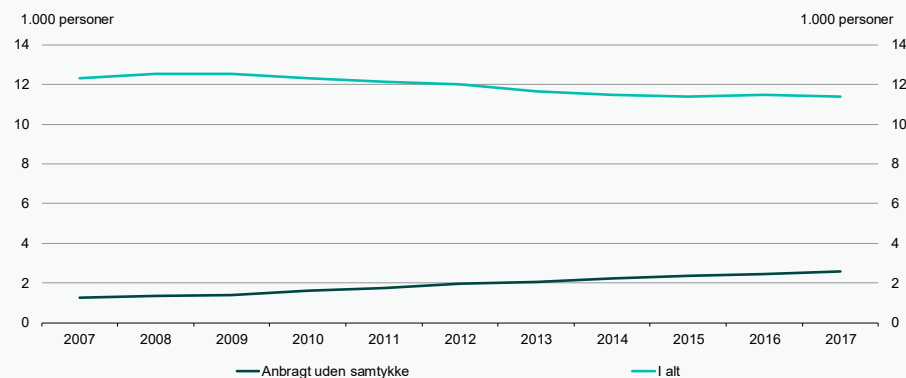
Flere børn og unge anbringes uden samtykke

Det samlede antal børn og unge, der har været anbragt uden samtykke de seneste 10 år, er vokset fra ca. 1.200 børn og unge i 2007 til ca. 2.500 i 2017, jf. figur 1. Dette omfatter både børn og unge, som er anbragt uden samtykke, jf. servicelovens § 58, stk. 1, og børn og unge som er anbragt uden samtykke trods informeret samtykke, jf. servicelovens § 58, stk. 2, da det ikke er muligt i anbringelsesstatistikken at skelne mellem de to typer af anbringelse.

I samme 10-årige periode er det samlede antal anbragte børn og unge gradvist faldet, fra ca. 12.500 børn og unge i 2007 til ca. 11.400 i 2017, jf. figur 1. Der er altså sket over en fordobling i antallet af anbragte uden samtykke i en periode, hvor det generelle antal anbragte børn og unge har været faldende.

Figur 1

Anbragte børn og unge ultimo året efter anbringelsesgrundlag, 2007-2017

Anm.: Omfatter børn og unge i alderen 0-17 år, som var anbragt uden for hjemmet d. 31. december i et givent år. Nogle få børn i anbringelsesstatistikken har ikke angivet et anbringelsesgrundlag og er derfor ikke med i opgørelsen. Anbringelsesgrundlag omfatter hhv. anbringelser med samtykke efter servicelovens § 52, anbringelser uden samtykke efter servicelovens § 58, domsanbringelser og varetægtssurrogat.

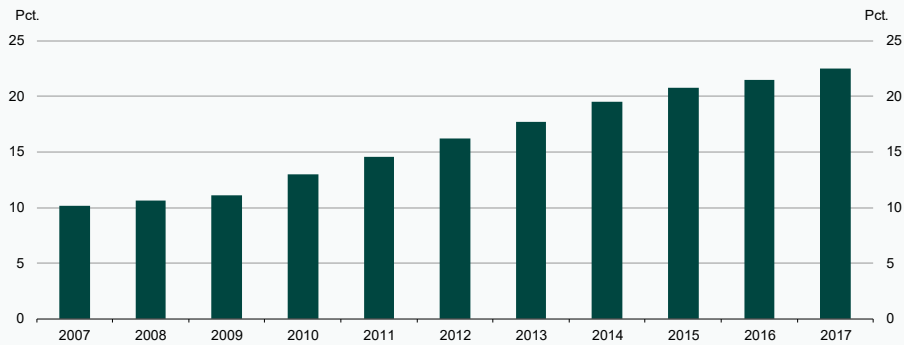
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Udviklingen har betydet, at både antallet og andelen af børn og unge, som er anbragt uden samtykke, er steget betydeligt siden 2007, jf. figur 2. Fra 2007 til 2017 er andelen, som er anbragt uden samtykke ud af alle anbragte, steget fra ca. 10 pct. til 23 pct.

På baggrund af det stigende antal anbringelser uden samtykke, har Ankestyrelsen udarbejdet en rapport om kommunernes praksis for at anbringe børn og unge mellem 0 og 17 år uden for hjemmet uden samtykke, se rapporten [her](#). Rapporten er bestilt af Social- og Indenrigsministeriet. På baggrund af dybdegående interview med ledere og medarbejdere i fire kommuner og fire forældre til børn, der er anbragt uden samtykke, belyser Ankestyrelsens rapport kommunernes praksis for at anbringe uden samtykke og årsager til, at forældre vælger ikke at samtykke til anbringelse. Rapporten belyser også perspektiver på hvorfor, der er sket en stigning i anbringelser uden samtykke.

Figur 2

Andelen af anbringelser uden samtykke blandt anbragte børn og unge, 2007-2017

Anm.: Omfatter børn og unge i alderen 0-17 år, som var anbragt d. 31. december i et givent år. Andelen angiver hvor mange pct. af alle anbringelser, der er uden samtykke efter § 58 i serviceloven. Nogle få børn i anbringelsesstatistikken har ikke angivet et anbringelsesgrundlag og er derfor ikke med i opgørelsen.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Denne analyse ser nærmere på, hvad der karakteriserer både kommunernes anbringelsesmønstre og de børn og unge, som er anbragt uden samtykke. Analysen kan læses i sammenhæng med førnævnte rapport fra Ankestyrelsen, og der vil løbende være henvisninger til resultaterne fra Ankestyrelsens rapport.

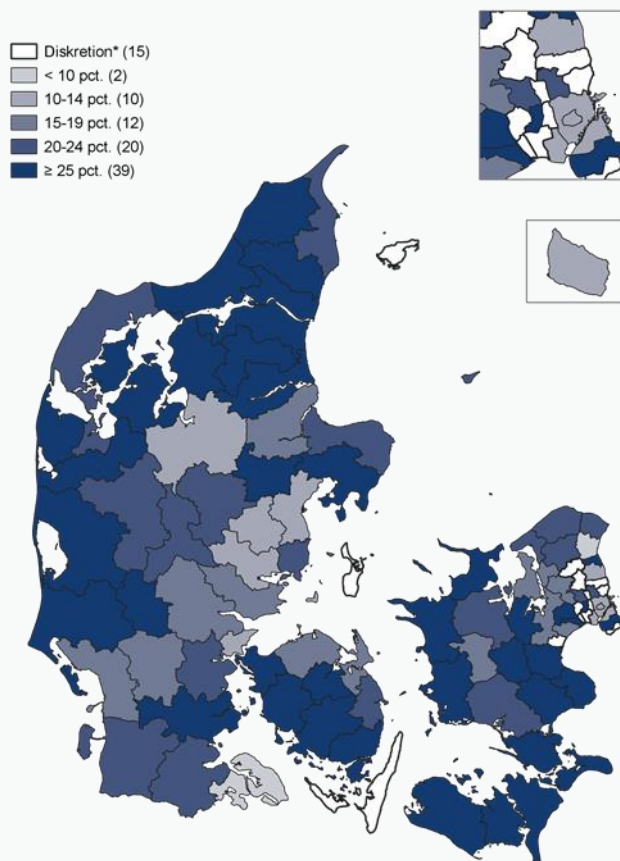
Kommunale forskelle i antal anbringelser uden samtykke

Der er store forskelle mellem kommunerne i forhold til, hvor ofte anbringelsen af anbragte børn og unge sker uden samtykke, jf. figur 3. De kommuner, som anbringer den største andel børn og unge uden samtykke anbringer over dobbelt så stor andel som de kommuner, der anbringer færrest uden samtykke.

Samlet er der 39 kommuner, hvor andelen af anbragte børn og unge uden samtykke ligger over 25 pct. Disse kommuner er primært beliggende i Vestjylland, Nordjylland, Sydfyn eller Sydsjælland. De kommuner, hvor andelen af anbragte børn og unge uden samtykke er under landsgennemsnittet er primært kommuner i Østjylland og Hovedstadsområdet.

Figur 3

Kommunefordelt opgørelse over andelen af anbragte børn og unge i alderen 0-17 år, der var anbragt uden samtykke ultimo 2017

Note: *) Når data for en kommune omfatter 4 personer eller derunder, vises opgørelsen ikke for kommunen som følge af de diskretionshensyn, Danmarks Statistik underlægger brugen af registerdata.

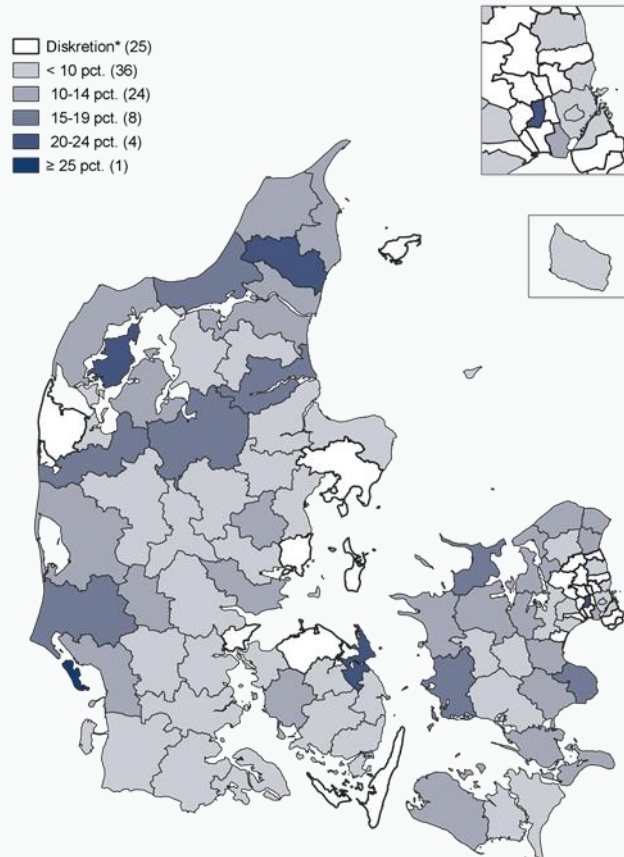
Anm.: Omfatter børn og unge i alderen 0-17 år som var anbragt uden for hjemmet d. 31. december 2017. Figuren angiver andelen af alle anbragte børn og unge som var anbragt uden samtykke efter § 58 i serviceloven. Opgjort efter bopælskommune pr. 1. januar 2018. Tal i parentes angiver antal kommuner i intervallet.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Udviklingen i anbringelser uden samtykke fordelt på kommuner fra 2007 til 2017 viser, at det stort set er alle landets kommuner, der i stigende grad anbringer børn og unge uden samtykke. I 2007 var under 10 pct. af alle anbragte børn og unge anbragt uden samtykke i størstedelen af kommunerne, jf. figur 4. I perioden 2007-2017 er der dermed i flere kommuner tale om en stigning på over 10 pct.-point, jf. figur 5. Omvendt er andelen af anbragte børn og unge uden samtykke i de færreste kommuner uændret eller reduceret.

Figur 4

Kommunefordelt opgørelse over andelen af anbragte børn og unge i alderen 0-17 år, der var an-bragt uden samtykke ultimo 2007

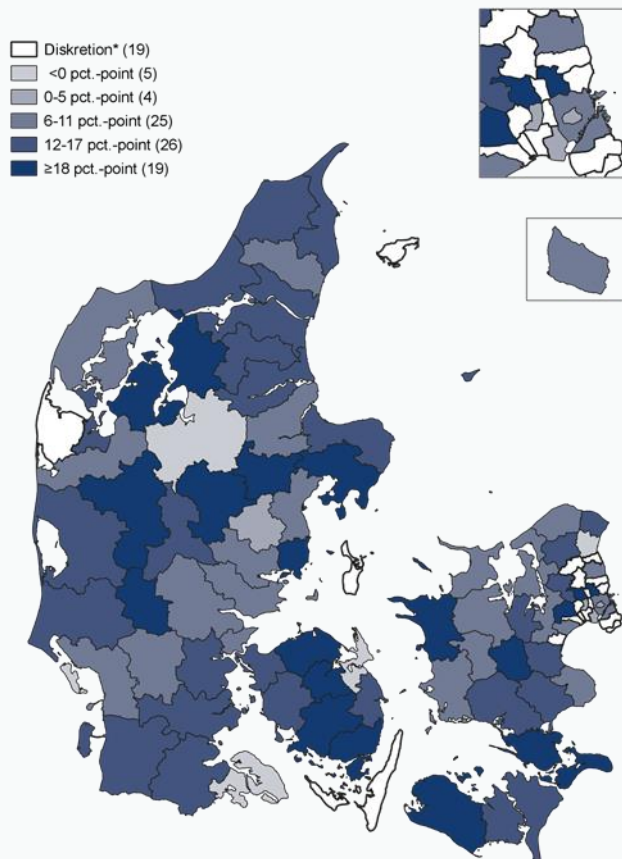
Note: *) Når data for en kommune omfatter 4 personer eller derunder, vises opgørelsen ikke for kommunen som følge af de diskretionshensyn, Danmarks Statistik underlægger brugen af registerdata.

Anm.: Omfatter børn og unge i alderen 0-17 år som var anbragt uden for hjemmet d. 31. december 2007. Figuren angiver andelen af alle anbragte børn og unge som var anbragt uden samtykke efter § 58 i serviceloven. Opgjort efter bopælskommune pr. 1. januar 2018. Tal i parentes angiver antal kommuner i intervallet. Opgjort efter bopælskommune pr. 1. januar 2008. Tal i parentes angiver antal kommuner i intervallet.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 5

Kommunefordelt opgørelse over udviklingen i andelen af anbragte børn og unge i alderen 0-17 år, der var anbragt uden samtykke ultimo 2007 til 2017 (pct.-point)

Note: *) Når data for en kommune omfatter 4 personer eller derunder, vises opgørelsen ikke for kommunen som følge af de diskretionshensyn, Danmarks Statistik underlægger brugen af registerdata.

Anm.: Omfatter børn og unge i alderen 0-17 år som var anbragt uden for hjemmet d. 31. december 2007 og/eller d. 31. december 2017. Figuren angiver ændring i andelen af alle anbragte børn og unge som var anbragt uden samtykke efter § 58 i serviceloven. Opgjort efter bopælskommune pr. 1. januar 2018. Tal i parentes angiver antal kommuner i intervallet. Opgjort efter bopælskommune pr. 1. januar 2008 og 1. januar 2017. Tal i parentes angiver antal kommuner i intervallet.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Den betydelige variation i kommunernes anbringelsesmønstre kan have flere årsager. En del af forklaringen kan være, at der er væsentlige forskelle på de anbragte børn og unges støttebehov, som kan have indvirkning på alder på anbringelsestidspunktet, type af anbringelsessted, samt om kommunen vælger at anbringe barnet eller den unge uden samtykke til trods for informeret samtykke.

Det er dog ikke muligt på baggrund af registerdata at adskille hvilke børn og unge, som er 'anbragt uden samtykke', og hvilke der er anbragt 'uden samtykke trods informeret samtykke'. Således er det ikke muligt at se, om forskelle mellem kommunerne kan skyldes forskelle i brugen af anbringelser uden samtykke trods informeret samtykke. Det

fremgår dog af Ankestyrelsens rapport ”Anbringelse uden samtykke – kommunernes praksis og perspektiver på stigningen”, at kommunerne sjældent anbringer børn og unge uden samtykke til trods for informeret samtykke.

Foreløbig anbringelse uden samtykke (serviceloven § 75)

I sager, som har akut karakter, kan formanden for børn og unge-udvalget træffe afgørelse om at anbringe et barn foreløbigt, uden forældremyndighedens samtykke, jf. boks 2. Sagerne er ofte karakteriseret ved, at der er kendskab til eller mistanke om vold og misbrug eller alvorlig omsorgssvigt, og dermed behov for, at barnet anbringes hurtigst muligt.

Foreløbige akutte anbringelser af børn og unge ender som regel med en børn og unge-udvalgsafgørelse om anbringelse uden samtykke efter servicelovens § 58. Ud af alle iværksatte foreløbige anbringelser i 2016 efter servicelovens § 75 traf børn og unge-udvalget eksempelvis i omkring 80 pct. af sagerne afgørelse om en anbringelse uden samtykke.

Boks 2

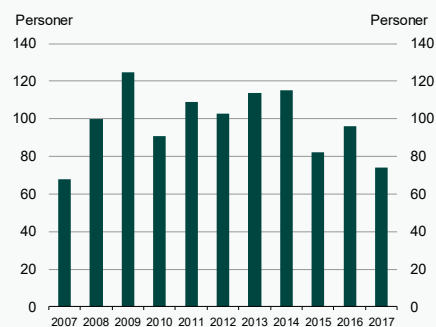
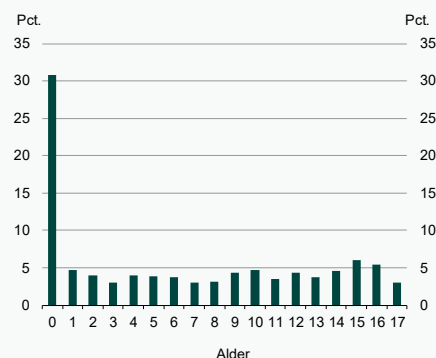
Foreløbig afgørelse om anbringelse uden samtykke (akutte anbringelser)

Formanden for kommunens børn og unge-udvalg kan efter servicelovens § 75 træffe foreløbig afgørelse om at iværksætte en anbringelse uden samtykke, hvis det af hensyn til barnets eller den unges øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn og unge-udvalget.

Den foreløbige afgørelse skal inden 7 dage forelægges børn og unge-udvalget til godkendelse, og har herefter gyldighed i 1 måned. Inden for denne måned skal børn og unge-udvalget træffe afgørelse om hvorvidt barnet eller den unge fortsat bør være anbragt, og i så fald forsøge at indhente samtykke fra forældremyndigheden.

Det er relativt få børn og unge, som får iværksat en akut anbringelse på baggrund af en formandsafgørelse. Fra 2007 til 2017 har der i gennemsnit været 98 akutte anbringelser om året af børn og unge. Overordnet ses der hverken en opadgående eller nedadgående trend i hvor mange børn og unge, som får iværksat en akut anbringelse. Derimod svinger antallet af akutte anbringelser fra år til år. Der blev således truffet færrest formandsafgørelser om anbringelse i 2007, hvor ca. 70 børn fik iværksat en akut anbringelse, og flest i 2009 hvor 125 børn fik iværksat en akut anbringelse, jf. figur 6. Udviklingen i antallet af akutte anbringelser kan således ikke være med til at forklare den generelle stigning i antallet af anbringelser uden samtykke.

I forhold til aldersfordelingen blandt børn og unge, som har fået iværksat en akut anbringelse siden 2007, så er det særligt de 0-årige, som får iværksat en akutanbringelse, jf. figur 7. Omkring 1/3 af alle børn og unge som har fået iværksat en akut anbringelse var 0 år på anbringelsestidspunktet. De resterende 2/3 iværksatte akutte anbringelser fordeles sig nogenlunde ligeligt mellem 1-17-årige, jf. figur 7.

Figur 6**Iværksatte akutte anbringelser af børn og unge, 2007-2017****Figur 7****Aldersfordeling blandt alle iværksatte akutte anbringelser af børn og unge fra 2007-2017**

Anm.: Figur 6 omfatter alle 0-17-årige børn og unge som har fået iværksat en foreløbig anbringelse uden samtykke på baggrund af en formandsafgørelse efter § 75 i serviceloven, i løbet af et givent år, 2007-2017. Figur 7 omfatter alle børn og unge i alderen 0-17 år, som har fået iværksat en foreløbig anbringelse uden samtykke i løbet af 2007-2017. Alderen er opgjort på iværksættelsestidspunktet.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

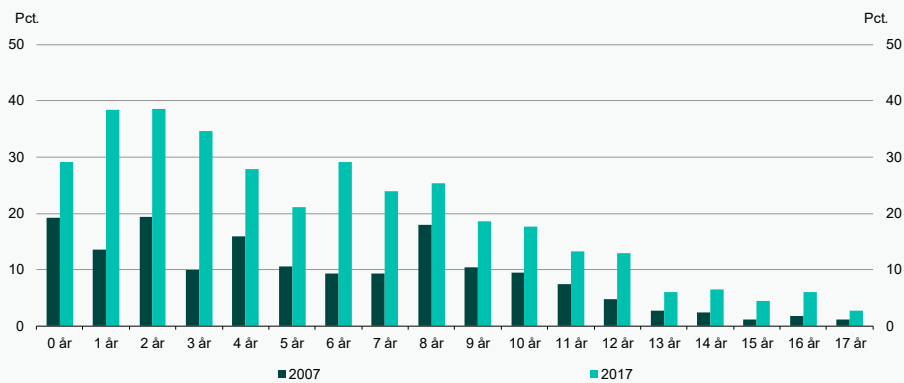
Der kan være forskellige årsager til, at kommunerne særligt indstiller til foreløbige anbringelser ved sager, der drejer sig om 0-årige børn. I Ankestyrelsens rapport om anbringelser uden samtykke nævner kommunerne, at de har eksplicit fokus på at gribe så tidligt ind som muligt, hvis der er mistanke om, at forældre til et barn ikke formår at varetage barnets basale behov. I sager med helt små børn peger kommunerne på, at det er særligt vigtigt at gribe ind så hurtigt som muligt, hvis der er omsorgssvigt. Ved at gribe akut ind, forsøger kommunen at mindske den skade som barnet udsættes for, eller i bedste fald at barnet helt undgår at tage skade.

Særligt de yngste børn anbringes uden samtykke

Der er en klar sammenhæng mellem barnet eller den unges alder på anbringelsestidspunktet og sandsynligheden for, om anbringelsen sker med eller uden samtykke. Børn, der anbringes som små, anbringes eksempelvis i højere grad uden samtykke end ældre børn og unge, som bliver anbragt.

Iværksatte anbringelser uden samtykke var i 2017 hyppigst blandt børn i alderen 1 til 3 år, hvoraf lidt over 35 pct. af børnene blev anbragt uden samtykke, jf. figur 8. Blandt børn i aldersgruppen 4 til 9 år var andelen af iværksatte anbringelser uden samtykke mellem 19 og 29 pct., og for gruppen over 10 år var andelen mellem 3 og 18 pct.

For alle aldersgrupper er andelen af iværksatte anbringelser uden samtykke imidlertid steget fra 2007 til 2017. Mest markant er stigningen blandt 1-, 3- og 6-årige, hvor andelen er steget med mellem 20-25 pct.-point.

Figur 8**Andelen af iværksatte anbringelser af børn og unge som var uden samtykke, efter barnets eller den unges alder på anbringelsestidspunktet, 2007 og 2017**

Anm.: Omfatter børn og unge i alderen 0-17 år, som fik iværksat en anbringelse uden for hjemmet i hhv. 2007 og 2017. Andelen angiver hvor mange pct. alle iværksatte anbringelser, der var uden samtykke jf. § 58 i service-loven. Barnets eller den unges alder er opgjort på iværksættelsestidspunktet. Børn og unge som ikke har oplyst anbringelsesgrundlag er ikke med i opgørelsen.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

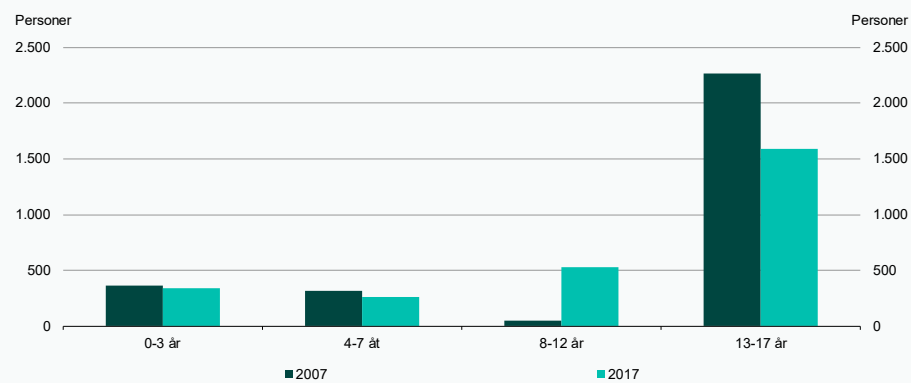
At forældre sjældnere giver samtykke, når der er tale om helt små eller yngre børn, kan formentlig hænge sammen med, at de udslagsgivende årsager til anbringelsen skal findes hos forældrene. I Ankestyrelsens rapport peger kommunerne på, at det generelt er nemmere for forældre at samtykke til anbringelsen af en teenager, som fx har en udadreagerende adfærd, end det er at samtykke til anbringelsen af et lille barn.

I Ankestyrelsens undersøgelse fremgår det desuden, at nogle af kommunerne er af den opfattelse, at de anbringer flere små børn som led i et styrket fokus på tidlig indgriben. Kommunerne vurderer, at det kan være én mulig forklaring på at anbringelser uden samtykke er steget. Denne forklaring passer dog generelt ikke med data på området. For det første fremgår det af figur 8 ovenfor, at andelen der anbringes uden samtykke er steget for alle aldersgrupper. For det andet anbringes der generelt ikke flere små og yngre børn i dag end tidligere, tværtimod er antallet af iværksatte anbringelser af børn og unge i alle aldersgrupper faldet, jf. figur 9. For det tredje ses der ingen tendens til, at de kommuner, hvor der har været den største stigning i antallet af anbragte uden samtykke, også har oplevet en stigning i antallet af samlede anbringelser blandt små børn.

Til gengæld udgør de yngste børn i dag en større andel af den samlede gruppe anbragte børn og unge end tidligere, som følge af et betydeligt fald i antallet af iværksatte anbringelser blandt særligt de 13-17-årige, jf. figur 9. I 2017 fik ca. 700 færre unge i alderen 13-17 år iværksat en anbringelse uden for hjemmet end i 2007, hvilket svarer til et fald på 30 pct. I samme periode er antallet af iværksatte anbringelser blandt 0-3-årige børn næsten uændret, jf. figur 9.

Figur 9

Iværksatte anbringelser uden for hjemmet, efter barnets eller den unges alder på anbringelsestidspunktet, 2007 og 2017

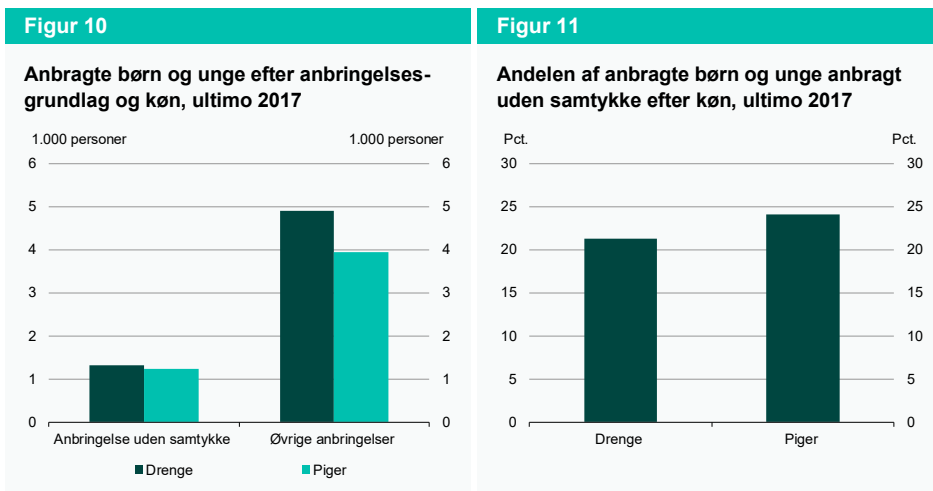

Anm.: Omfatter børn og unge i alderen 0-17 år, som har fået iværksat en anbringelse uden for hjemmet i løbet af hhv. 2007 og 2017. Barnets eller den unges alder er opgjort på iværksættelsestidspunktet
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Anbringelser uden samtykke fordelt på køn

Blandt anbragte børn og unge er der en lille overrepræsentation af drenge i forhold til piger, jf. figur 10. Mere præcis var det omkring 55 pct. af de anbragte børn og unge i 2017 som var drenge.

Ud over en kønsmæssig forskel i antallet af anbragte børn og unge, er der en lidt større andel af piger, som bliver anbragt uden samtykke, end blandt drenge, jf. figur 11. Blandt de anbragte drenge var det omkring 21 pct., som var anbragt uden samtykke i 2017, mens det blandt de anbragte piger var det 24 pct. som var anbragt uden samtykke.

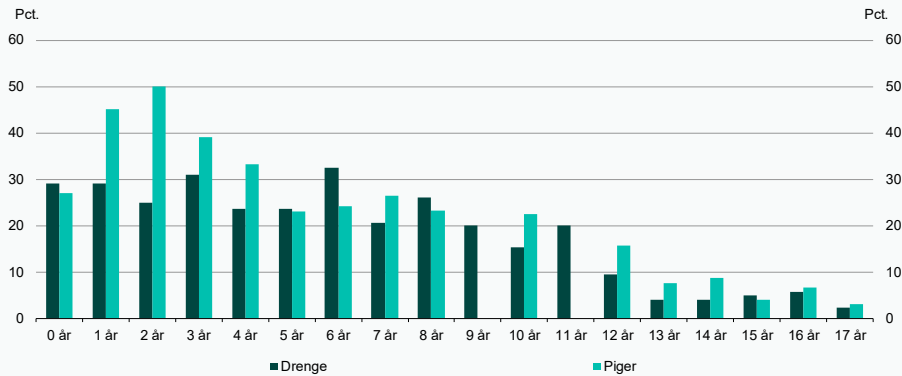

Anm.: Figureerne omfatter anbragte børn og unge i alderen 0-17 år, som var anbragt uden for hjemmet d. 31. december 2017. Figur 11 angiver for hhv. drenge og piger hvor mange pct. af alle anbringelser, der er uden samtykke. Børn og unge som ikke har oplyst anbringelsesgrundlag er ikke med i opgørelsen
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Deler man andelen af anbragte uden samtykke op på køn og alder, ses det at piger i højere grad anbringes uden samtykke end jævnaldrene drenge, jf. figur 12. Dette gælder særligt for de 1-2-årige piger. Blandt de 1-2-årige piger, som blev anbragt i 2017, var det knap halvdelen som blev anbragt uden samtykke, mens det blandt jævnaldrene drenge var omkring 1/4.

Figur 12

Andelen af drenge og piger som fik iværksat en anbringelse uden samtykke i 2017 fordelt på alder

Anm.: Omfatter 0-17 årige børn og unge som i løbet af 2017 fik iværksat en anbringelse uden for hjemmet. Andelen angiver hvor stor en del af drenge/piger som fik iværksat en anbringelse uden samtykke ud af alle drenge/piger som fik iværksat en anbringelse uden for hjemmet. Alderen er opgjort på iværksættelsestidspunktet. Andelen for piger på 9 og 11 år er ikke angivet, pga. de diskretionshensyn Danmarks Statistik underlægger brugen af registerdata. Børn og unge som ikke har oplyst anbringelsesgrundlag er ikke med i opgørelsen

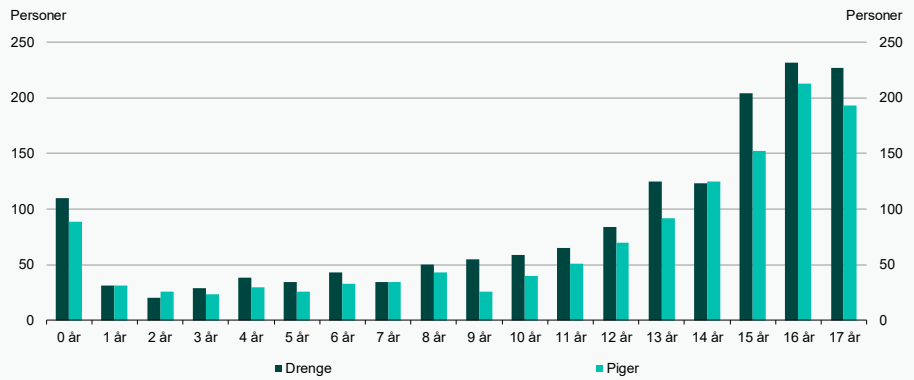
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Udover at piger i højere grad anbringes uden samtykke i forhold til jævnaldrene drenge trækker forskellene i aldersfordelingen blandt piger og drenge, som får iværksat en anbringelse også i retning af, at der samlet er forholdsvis flere piger som anbringes uden samtykke.

Flere drenge end piger over 7 år får iværksat en anbringelse, jf. figur 13. Særligt blev der iværksat flere anbringelser af drenge i alderen 13, 15 og 17 år end af piger i samme alder. Omvendt er der nogenlunde lige mange drenge og piger som fik iværksat en anbringelse i alderen 1-7 år. Således kan eksempelvis flere anbringelser af drenge end piger i alderen 13-17 år være med til at påvirke, at man overordnet ser en større andel anbringelser uden samtykke blandt piger end blandt drenge, da størstedelen af anbringelser blandt de 13-17-årige sker med samtykke, jf. figur 8 ovenfor.

Figur 13

Aldersfordeling blandt drenge og piger som fik iværksat en anbringelse i 2017

Anm.: Omfatter alle børn og unge i alderen 0-17 år som i løbet af 2017 fik iværksat en anbringelse uden for hjemmet (med og uden samtykke). Alderen er opgjort på anbringelsestidspunktet. Børn og unge som ikke har oplyst anbringelsesgrundlag er ikke med i opgørelsen.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

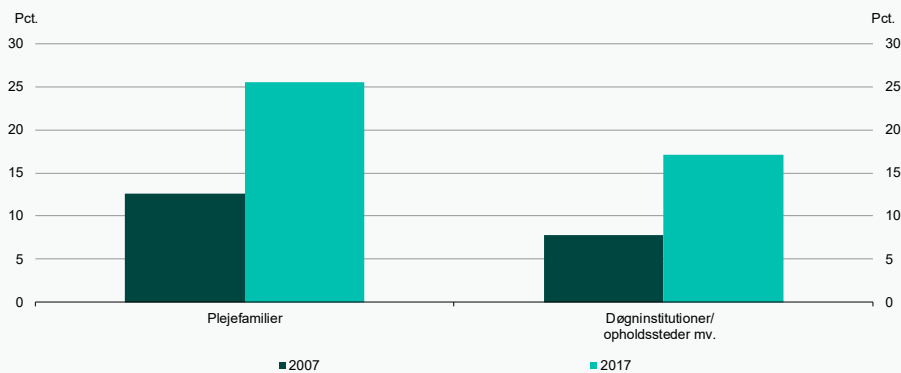
Anbringelse uden samtykke på tværs af anbringelsessteder

Når kommunerne træffer afgørelse om, at et barn eller en ung skal anbringes uden for hjemmet, skal kommunen vælge et anbringelsessted på baggrund af barnets eller den unges støttebehov. I mange tilfælde vil en anbringelse i en plejefamilie være at foretrække, da det kan give børn og unge en opvækst i familiære rammer med nære og stabile voksenrelationer. Nogle børn og unge har imidlertid behov for en mere specialiseret støtte, hvor en anbringelse på en døgninstitution eller et socialpædagogisk opholdssted vil være den bedste løsning. Det kan eksempelvis være børn og unge med en svær psykisk lidelse eller udadreagerende adfærd.

Både i 2007 og 2017 var en betydelig større andel anbragt uden samtykke inden for plejefamilier end blandt anbragte på døgninstitutioner og opholdssteder mv., jf. figur 14.

Figur 14

Andelen af anbringelser uden samtykke efter type af anbringelsessted, 2007 og 2017

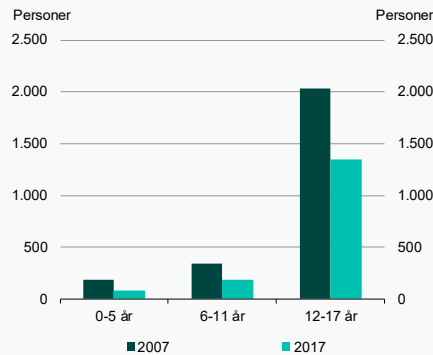
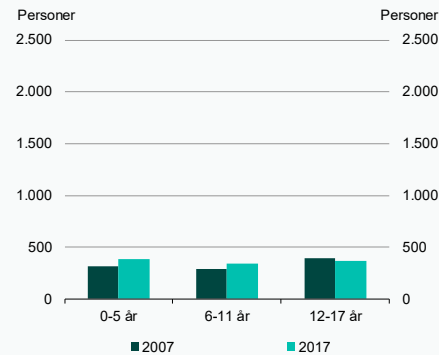
Anm.: Omfatter børn og unge i alderen 0-17 år, som var anbragt uden for hjemmet d. 31. december i hhv. 2007 og 2017. Børn og unge, som ikke har angivet et anbringelsesgrundlag, er ikke med i opgørelsen. Plejefamilier inkl. alle typer af plejefamilier

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Den primære forklaring på dette er, at der er betydelig forskel på aldersfordelingen blandt børn og unge, som får iværksat anbringelse i plejefamilier i forhold til på døgninstitutioner og opholdssteder mv. De yngste børn, som får iværksat en anbringelse uden for hjemmet, bliver primært anbragt i plejefamilier, jf. figur 15 og 16, mens den ældste gruppe af børn og unge oftest anbringes på døgninstitutioner og opholdssteder mv.

Som nævnt i afsnittet om sammenhængen mellem alder og anbringelser uden samtykke, så kan det være svært som forældre at samtykke til en anbringelse af helt små børn, hvor den udslagsgivende årsag til anbringelsen fx ligger hos forældrene, og/eller hvor forældrene ikke føler, at de fået tilstrækkelig med tid og støtte til at løfte deres forældrerolle.

Ud over at alder i sig selv kan være en udslagsgivende faktor for, hvor et barn anbringes, vil børn og unge, som har behov for en mere specialiseret indsats, ofte blive anbragt på en døgninstitution eller et socialpædagogisk opholdssted. Hvilket ligeledes kan have betydning for om barnet eller den unge anbringes med eller uden samtykke.

Figur 15**Iværksatte anbringelser på døgninstitutioner/
opholdssteder mv. efter alder, 2007 og 2017****Figur 16****Iværksatte anbringelser i plejefamilier efter
alder, 2007 og 2017**

Anm.: Figureerne omfatter alle børn og unge i alderen 0-17 år, som har fået iværksat en anbringelse uden for hjemmet i hhv. 2007 og 2017. Alderen er opgjort på iværksættelsestidspunktet. Nogle børn og unge har både fået iværksat en anbringelse i en plejefamilie og på en døgninstitution/opholdssted mv. i samme år
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

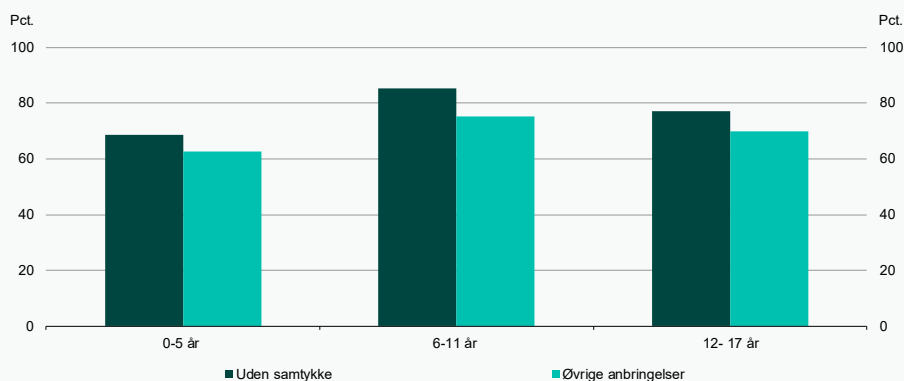
Forebyggende foranstaltninger og anbringelse uden samtykke

Blandt børn og unge anbragt uden for hjemmet, er der mange som har modtaget en eller flere forebyggende foranstaltninger, inden de blev anbragt. Og blandt børn og unge som fik iværksat en anbringelse i 2017, er det størstedelen som har modtaget en foranstaltning inden selve anbringelsen, jf. figur 17. Der ses endvidere en tendens til, at børn og unge som anbringes uden samtykke, i højere grad har modtaget en forebyggende foranstaltning inden anbringelsen, end børn og unge som anbringes med samtykke. Blandt 0-5-årige er det eksempelvis ca. 68 pct. af de som blev anbragt uden samtykke, som forinden modtog en forebyggende foranstaltning, mens det er ca. er 62 pct. af de børn som fik en frivillig anbringelse.

Hvilke forebyggende foranstaltninger, de anbragte børn og unge har modtaget, afhænger blandt andet af deres alder på anbringelsestidspunktet. For at se, om der er forskel mellem børn og unge, som er anbragt med og uden samtykke, i forhold til hvilke foranstaltninger de har modtaget inden anbringelsen, er det derfor nødvendigt at sammenligne børn og unge inden for samme aldersgruppe.

Figur 17

Andelen af børn og unge som fik iværksat en anbringelse i 2017, som forinden modtog en forebyggende foranstaltning, fordelt på aldersgrupper og anbringelsesgrundlag

Anm.: Omfatter alle børn og unge i alderen 0-17 år, som i løbet af 2017 fik iværksat en anbringelse uden for hjemmet. Barnets eller den unges alder er opgjort på anbringelsestidspunktet. Børn og unge som ikke har oplyst anbringelsesgrundlag er ikke med i opgørelsen. Forebyggende foranstaltninger omfatter både familie- og personrettede forebyggende foranstaltninger efter servicelovens bestemmelser.

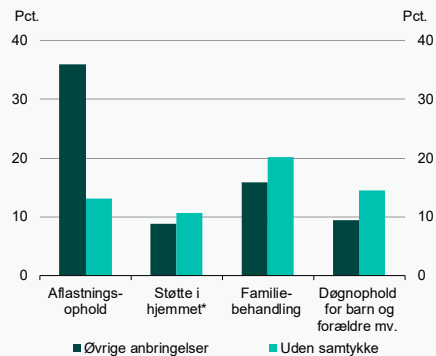
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

For børn og unge som fik iværksat en foranstaltning inden de fyldte 6 år, og som var anbragt ultimo 2017, er der en tydelig forskel i, hvor mange som eksempelvis har været i aflastning, jf. figur 18. Blandt anbragte uden samtykke var det ca. 13 pct., som havde været i aflastning, mens det var ca. 36 pct. blandt anbragte med samtykke. Derimod er der en større andel blandt anbragte uden samtykke, som har modtaget støtte i hjemmet, familiebehandling og døgnophold til barnet og forældremyndigheden, end blandt anbragte med samtykke, jf. figur 18.

Et tilsvarende billede tegner sig for gruppen af anbragte børn og unge, som fik iværksat en anbringelse i alderen 6-11 år, jf. figur 19. Også blandt de 6-11 årige er der en større andel af anbragte med samtykke, som har været i aflastning, inden de er blevet anbragt uden for hjemmet. Mens en lidt større andel af anbragte uden samtykke har haft en fast kontaktperson, støtte i hjemmet, eller familiebehandling, jf. figur 19.

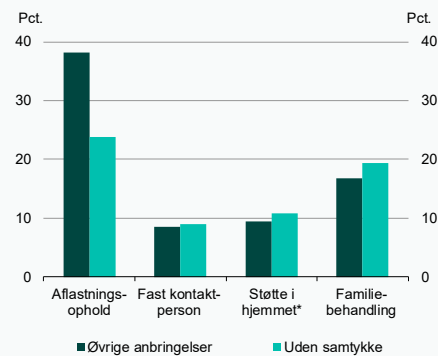
Figur 18

Andelen af børn anbragt i alderen 0-5 år, som har modtaget forebyggende foranstaltninger inden de blev anbragt, efter anbringelsesgrundlag, 2017

Figur 19

Andelen af børn anbragt i alderen 6-11 år, som har modtaget forebyggende foranstaltninger inden de blev anbragt, efter anbringelsesgrundlag, 2017

Note: *) Inkluderer praktisk, pædagogisk og anden støtte i hjemmet.

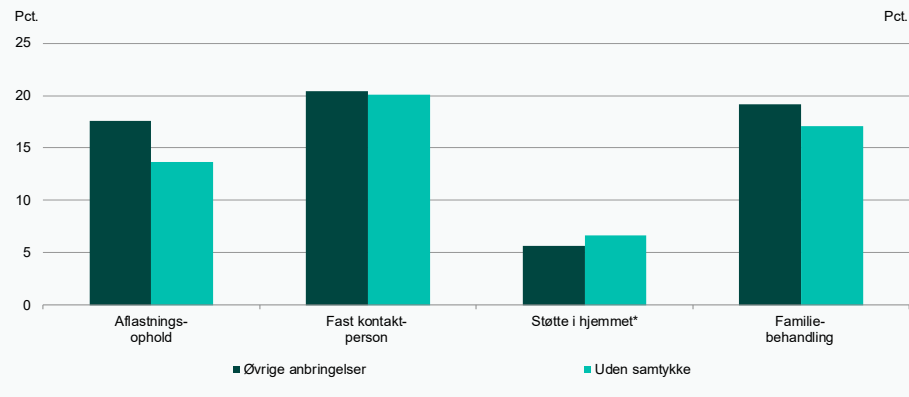
Anm.: Figur 18 omfatter børn og unge i alderen 0-17 år, som var anbragt uden for hjemmet d. 31. december 2017, og som var mellem 0-5 år på anbringelsestidspunktet. Figur 19 omfatter børn og unge i alderen 0-17 år, som var anbragt uden for hjemmet d. 31. december 2017, og som var mellem 6-11 år på anbringelsestidspunktet. Figurerne opgør udelukkende de fire mest hyppige foranstaltninger, som gruppen af børn har modtaget inden de blev anbragt. Det samme barn kan have modtaget forskellige foranstaltninger, og kan dermed indgå flere gange i opgørelsen. Børn og unge, som ikke har oplyst anbringelsesgrundlag, er ikke med i opgørelsen. Forebyggende foranstaltninger, som er blevet iværksat efter, at børnene blev anbragt, er ikke med i opgørelsen.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

For de som fik iværksat en anbringelse i alderen 12-17 år er der mindre forskelle mellem gruppen af børn og unge, som er anbragt med og uden samtykke, jf. figur 20. Andelen, som har fået en fast kontaktperson eller støtte i hjemmet, er nogenlunde ens for de to grupper. Derimod er der en lidt større andel af unge, som er anbragt med samtykke, som har været i aflastning eller familiebehandling, inden de er blevet anbragt, i forhold til gruppen af unge anbragt uden samtykke.

Figur 20

Andelen af anbragte børn og unge anbragt i alderen 12-17 år, som har modtaget forebyggende foranstaltninger inden de blev anbragt, fordelt efter anbringelsesgrundlag, 2017

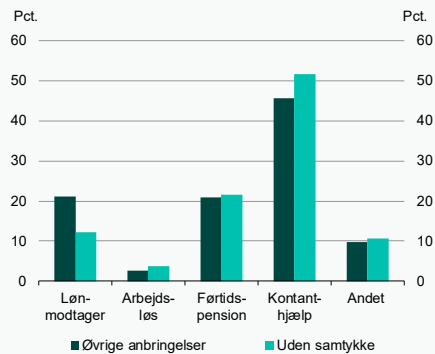
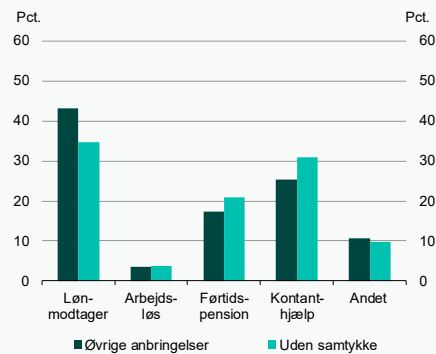
Note: *) Inkluderer praktisk, pædagogisk og anden støtte i hjemmet.

Anm.: Figuren omfatter børn og unge i alderen 0-17 år, som var anbragt uden for hjemmet d. 31. december 2017, og som var mellem 12-17 år på anbringelsestidspunktet. Figuren opgør udelukkende de fire mest hyppige foranstaltninger, som gruppen af børn har modtaget inden de blev anbragt. Børn og unge, som ikke har oplyst anbringelsesgrundlag, er ikke med i opgørelsen. Det samme barn kan have modtaget forskellige foranstaltninger, og kan dermed indgå flere gange i opgørelsen. Forebyggende foranstaltninger, som er blevet iværksat efter, børnene er blevet anbragt, er ikke med i opgørelsen.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Socioøkonomisk baggrund og anbringelse uden samtykke

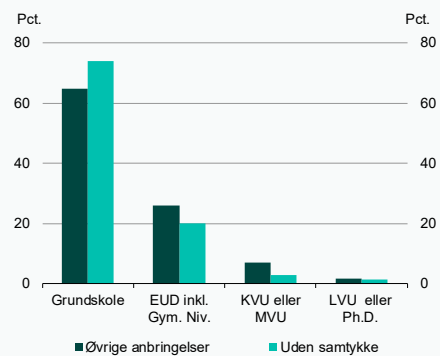
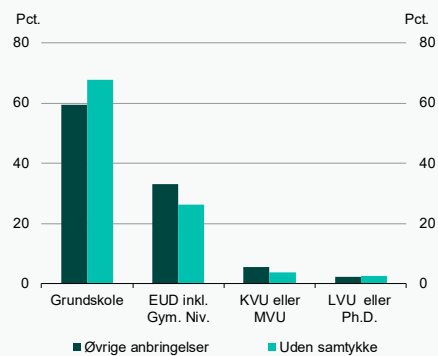
Anbragte børn og unges forældres socioøkonomiske baggrund ser ud til at hænge sammen med, om de bliver anbragt med eller uden samtykke. Blandt fædre og mødre til børn og unge, som er anbragt uden samtykke, er en større andel på kontanthjælp, førtidspension eller arbejdsløse end blandt forældre til børn og unge anbragt med samtykke. Omvendt er en større andel af forældrene til børn og unge anbragt med samtykke lønmodtagere end blandt forældre til børn og unge, som er anbragt uden samtykke, jf. figur 21 og 22.

Figur 21**Socioøkonomisk status blandt mødre til anbragte børn og unge fordelt efter anbringelsesgrundlag, 2017****Figur 22****Socioøkonomisk status blandt fædre til anbragte børn og unge fordelt efter anbringelsesgrundlag, 2017**

Anm.: Figur 21 omfatter mødre til børn og unge som var anbragt uden for hjemmet d. 31. december 2017. Figur 22 omfatter fædre til børn og unge som var anbragt uden for hjemmet d. 31. december 2017. Nogle børns biologiske mor og far indgår ikke i befolkningsregistret i 2018, og er dermed ikke med i opgørelserne. Børn og unge som ikke har oplyst anbringelsesgrundlag er ikke med i opgørelsen.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Blandt mødre og fædre til børn og unge, som er anbragt uden samtykke, er uddannelsesniveauet lidt lavere end blandt mødre og fædre til børn og unge som er anbragte med samtykke, jf. figur 23 og 24. Eksempelvis er det, blandt mødre til børn og unge anbragt uden samtykke, omkring 74 pct. som har en grundskoleuddannelse som højest fuldført uddannelse, mens det er ca. 65 pct. blandt mødre til børn og unge anbragt med samtykke.

Figur 23**Uddannelsesniveau blandt mødre til anbragte børn og unge efter samtykke, 2017****Figur 24****Uddannelsesniveau blandt fædre til anbragte børn og unge efter samtykke, 2017**

Anm.: Figur 23 omfatter mødre til børn og unge som var anbragt uden for hjemmet d. 31. december 2017. Figur 24 omfatter fædre til børn og unge som var anbragt uden for hjemmet d. 31. december 2017. Nogle børns biologiske mor og far indgår ikke i befolkningsregistret i 2018, og er dermed ikke med i opgørelserne. Børn og unge som ikke har oplyst anbringelsesgrundlag er ikke med i opgørelsen. Grundskole indeholder alle som har grundskolen som højest fuldførte uddannelse, EUD indeholder erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser, KVVU og MVU indeholder korte- og mellem lange videregående uddannelse, og LVU eller Ph.D. indeholder alle der har en lang videregående uddannelse eller en forskergrad

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.